

Syllabus pro předmět: **Obrazivost a interpretace**

Ukončení: kolokvium

Počet kreditů: 3

Vyučující: Mgr. Jan Krása

E-mail: honoh@email.cz

Základní informace o předmětu: Předmět bude vyučován jako jedna hodina přednášky a jedna hodina cvičení pro studenty bakalářského cyklu oboru psychologie (i pro studenty blízkých oborů).

Cíl a obsah předmětu: Cílem tohoto předmětu je seznámit studenta s rolí vlastní obrazivosti (imaginace) při jakékoli interpretaci.

Po absolvování kurzu:

- seznámí se s historií přístupů k výkladu textu i s pluralitou přístupů k interpretaci
- bude student znát několik metod, jak reflektovat imaginativní složku kognitivních procesů
- bude seznámen s rozdílnými školami interpretace: psychoanalytickým a analytickým (archetypovým) výkladem pohádek, popř. lidského díla obecně

Podmínky pro absolvování předmětu: Podmínkou absolvování kurzu je:

- Účast na seminářích (v běžně uznávaném rozsahu, tj. 80%)
- Odevzdání písemné práce (v rozsahu minimálně 4 normostran) na konci semestru nebo krátký referát na semináři na téma odpovídající zaměření tohoto předmětu – více na první hodině.

Rozpis přednášených okruhů:

1. Úvod: základní termíny, interpretace jako problém; Dějiny hermeneutiky 1: vznik, vývoj a hlavní představitelé po Augustina
2. Dějiny hermeneutiky 2: psychologická, strukturální, filosofická a hlubinná hermeneutika.
3. Problematika interpretace lidského díla: typy lidského díla a jejich interpretovatelnost
4. O možnostech psychologické interpretace
5. Hlubinná hermeneutika, symboly a archetypy: o pojetí archetypu u C. G. Junga, M. Eliadeho a jiných, biologické pojetí archetypu, o archetypologii G. Duranda
6. Projektivní metody a projektivní situace jako podklad psychologické interpretace
7. Obrazivost (imaginace) a psychoanalýza: o pudových složkách v lidském díle (Freud, Diel)
8. Obrazivost (imaginace) a analytická psychologie: o vývojových potřebách v lidském díle (Jung, von Franz, Hillman)
9. Psychologická analýza pohádek: zejména o přístupu B. Bettelheima a M.-L. von Franz
10. Psychologická analýza snů: starověké snáře, Artemídeos, Freud, Jung
11. Interpretace somatických symptomů: analytický, proces-orientovaný a jiné přístupy
12. Aktivní imaginace: katatymně-imaginativní scénáře, vlastní aktivní imaginace
13. Prostor k prezentaci prací studentů

Doporučená literatura:

- Bateson, G. (2000). *Mysl a příroda (nezbytná jednota)*. www.vhled.cz.
Borecký, V. (1998). *K otázkám symbolické imaginace*. Praha: Karolinum.
von Franz, M. L. (1999). *Mýtus a psychologie*. Praha: Portál.
von Franz, M. L. (1998). *Psychologický výklad pohádek*. Praha: Portál.

- Hawkes, T. (1999). *Strukturalismus a sémiotika*. Brno: Host.
- Herzog, E. (2000). *Psyche and death*. Woodstock: Spring Publications.
- Hillman, J. (1976): *Re-visioning psychology*. New York: HarperCollins Publishers.
- Hillman, J. (1999b). *The myth of analysis: Three essays in archetypal psychology*. Evanston, Illinois: Northwestern University Press.
- Hroch, J. (2009). *Filosofická, strukturální a hlubinná hermeneutika*. Brno: Marek Konečný.
- Jelínek, J. (1977). *Velký obrazový atlas pravěkého člověka*. Praha: ARTIA.
- Jung, C. G. (2003). *Sebrané spisy 9/II: AION*. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka.
- Jung, C. G. (2001). *Výbor z díla IV.: Obraz člověka a obraz Boha*. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka.
- Kéki, B. (1984). *5 000 let písma*. Praha: Mladá Fronta.
- Kerényi, K., Jung, C. G. (1993). *Věda o mytologii*. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka.
- Kerényi, K. (1996). *Mytologie Řeků I*. Praha: OIKOYMENH.
- Klossowski de Rola, S. (1997). *The Golden Game: Alchemical Engravings of the Seventeenth Century*. London: Thames and Hudson.
- Krásá, J. (2006). Doma v přírodě a doma ve městě. *Sociální studia – Město*, 2/2006, 203-215.
- Krásá, J. (2008). Výzkum na hranicích sdělitelného – konformní a nekonformní řád ve vědomí. In: Petráňová, M., Masaryk, R., Lášticová, B. *Kvalitativní výskum vo verejnom priestore – Príspevky zo 7. česko-slovenskej konferencie Kvalitativny prístup a metódy vo vedách o človeku*. Bratislava: KVS BK SAV Bratislava a Pedagogická fakulta UK v Bratislave.
- Krásá, J. (2008). *Role řeči a domu v péči o duši*. Nepublikovaná disertační práce, Masarykova Univerzita, Brno.
- Kratochvíl, Z., Bouzek, J. (1996). *Proměny interpretací*. Praha: Herrmann a synové.
- Kugler, P. (2002). *The alchemy of discourse: Image, sound and psyche*. Einsiedeln: Daimon Verlag.
- Kyloušek, P.: *Znak, struktura, vyprávění – výbor z prací francouzského strukturalismu*. Host, Brno 2002.
- Neubauer, Z. (1997). *Esse obiectivum – esse intentionale*. *Scientia & Philosophia* 8: 114–160.
- Neubauer, Z. (2001). *O Sněhurce aneb o přírodě*. *Vhled*, 3, www.vhled.cz.
- Neubauer, Z. (2002). *Mozek – evoluce – stvoření II*. *Psyche et natura* 2002/1, s. 43-70.
- Starý, R. (2000). *Cheirón, asklépiovská medicína a jungovská psychologie*. Praha: Sagittarius.
- Starý, R. (1994). *Medúsa v novější době kamenné*. Praha: Prostor.
- Starý, R. (1999). *Filmová hermeneutika*. Sagittarius: Praha.